

**Van ambitie naar actie:
onze belofte naar een
veilig en leefbaar Heerlen**

Kadernota leefbaarheid en
veiligheid 2024 – 2027

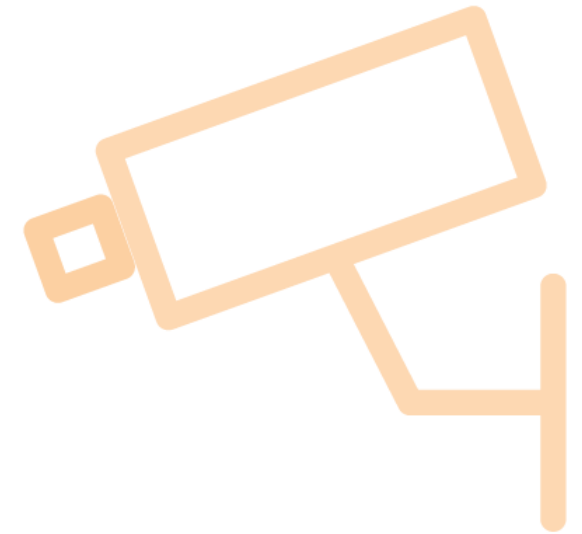
Commissie MW 21 Februari
Ankie Debije

Terugblik veiligheidsanalyse 2019-2022

Een veiligheidsanalyse is een vast en verplicht onderdeel van het meerjarig veiligheidsbeleid. De gemeente heeft de regierol op het lokaal veiligheidsbeleid. De veiligheidsanalyse is feitelijk een foto van de veiligheidssituatie in Heerlen. Het geeft inzicht in de ontwikkeling van de belangrijkste cijfers en de veiligheidsproblematiek die er voor Heerlen uitspringt. Op basis van de veiligheidsanalyse wordt geprioriteerd in de veiligheidsproblematiek welke nader uitgewerkt worden in aanloop van nieuw beleid. De veiligheidsanalyse is in de Raad van mei 2023 vastgesteld.

Relevante kaders

De gemeente Heerlen blijft zich continue intensief inspannen voor meer politiecapaciteit in Heerlen en Parkstad. In de tussentijd wordt binnen de gemeente creatief en innovatief gekeken hoe de politiecapaciteit binnen onze eigen mogelijkheden deels kan worden opgevangen. Hoewel BOA's politietaken niet volledig kunnen overnemen, is geprobeerd via diverse manieren het gemis aan politiecapaciteit op te vangen. Dit wordt gedaan binnen de bestuursrechtelijke mogelijkheden. Strafrechtelijke taken van de politie kan de gemeente niet overnemen.

Sociale Kwaliteit
(overlast)

Verbinding zorg
en veiligheid

Jeugdoverlast en
Jeugdcriminaliteit

Ondermijning

Cybercrime

Geprioriteerde veiligheidsthema's 2024-2027

Kadernota Leefbaarheid en Veiligheid

Sociale Kwaliteit (overlast)

Sociale kwaliteit (overlast)

De sociale kwaliteit van een buurt gaat over de relatie tussen de bewoners in die buurt en de wijze waarop de bewoners met elkaar samenleven. Het heeft ook betrekking op het al dan niet aanwezig zijn van een bepaalde mate van overlast in de directe woon- en leefomgeving van burgers. De sociale kwaliteit kan sterk negatief beïnvloed worden door onder andere gebeurtenissen als woonoverlast, burengerucht en overlast die te maken heeft met verwarde personen of bijvoorbeeld door drank- en drugsoverlast.

Aanpak

Voorkomen
Terugdringen
Aanpakken

Inzet van repressieve maatregelen in een gebiedsgerichte- en persoonsgerichte aanpak gecombineerd met preventieve maatregelen in een domein overstijgende aanpak. Frontlijnsturing, actielogica en van buiten naar binnen werken zijn de belangrijkste uitgangspunten voor de aanpak van overlast in de directe woon- en leefomgeving.

SOCIALE KWALITEIT

Projecten

- Buurtbemiddeling
- Veiligheidscentrum Heerlen-Noord
- Arbeidsmigranten
- Sociaal Veilig

Doorkijk jaarplan 2024

- Buurtbemiddeling wordt uitgebreid van de 3 focusgebieden in Heerlen-Noord naar alle buurten in Heerlen-Noord en uiteindelijk ook naar Heerlen-Zuid
- De aanpak Sociaal-Veilig wordt uitgerold in de buurten Eikenderveld en Zeswegen-Nieuw Husken.

Verbinding zorg en veiligheid

Verbinding zorg en veiligheid

In Nederland is sprake van een aanzienlijke groep inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen. De oorzaken en gevolgen lopen dwars door elkaar heen en zijn even divers als hardnekkig: psychische klachten, een verstandelijke beperking, verslaving, schulden, werkloosheid, falende maatschappelijke integratie of enige combinatie hiervan. Bovengemiddeld vaak resulteert dit in slachtofferschap of daderschap bij zaken als misbruik en mishandeling of anderszins crimineel gedrag, wat dikwijls weer leidt tot bedreigingen voor de openbare orde. Tegelijkertijd wordt er vanuit de samenleving veel waarde gehecht aan zelfredzaamheid en participatie. De samenleving wil hulpbehoevende inwoners niet langer wegstoppen in gesloten circuits, maar hen de juiste ondersteuning bieden zodat zij zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen draaien in de maatschappij.

Aanpak

- Combinatie tussen preventie en repressie om herhaling te voorkomen (hartslagmethodiek)
- Vroegsignalering
- Intensivering integrale samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners
- Vroegtijdige informatiedeling

VERBINDING ZORG EN VEILIGHEID

Projecten

- CITICESS/Doorbraakmethode
- Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVHP)
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA)
- Housing Justitieel

Doorkijk jaarplan 2024

- Start van project CITICESS/Doorbraakmethode om te streven naar een verbetering van de procesmatige aanpak van complexe problematiek.
- Streven ernaar om tien gezinnen te begeleiden.
- Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad wordt een GR (Gemeenschappelijke Regeling).
- Vaststellen uitvoeringsplan GIA.
- Tien plekken Housing Justitieel in Parkstad starten.

Jeugdoverlast en Jeugdcriminaliteit

Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Bij jeugdoverlast spreken we van een scala aan gedragingen die als hinderlijk of verstorend worden ervaren, variërend van lawaai tot samenscholing en andere vormen van ongewenst gedrag. Het is een verschijnsel dat de directe leefomgeving en bredere gemeenschap in negatieve zin beïnvloedt. Bij jeugdcriminaliteit spreken we van diverse delicten gepleegd door jongeren, individueel of in groepsverband, variërend van onder andere vandalisme en diefstal tot gewelddadige misdrijven en ondermijning.

Aanpak

Het bestrijden van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is niet alleen gericht op het beheersen van ongewenst gedrag, maar ook op het bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving waarin jongeren de mogelijkheid krijgen om kansrijk op te groeien. Het vraagt om een integrale aanpak waarbij we gebruik maken van zowel preventieve als repressieve maatregelen om jongeren op het rechte pad te trekken en/of te houden. We gaan intensief aan de slag met jongeren, want wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Om onze ambitie waar te maken zetten we vroegtijdig(er) in op het signaleren van risicogedrag (pijler 1) om vervolgens preventief te kunnen interveniëren (pijler 2) en waar nodig repressief op te treden (pijler 3). Dit alles is enkel mogelijk als we daadkrachtig en informatie gestuurd samenwerken (pijler 4).

JEUGDOVERLAST EN JEUGDCRIMINALITEIT

Projecten

- Preventie met Gezag
 - IJAP (Integrale Jeugd aanpak Parkstad)
 - Jeugdboa's
 - Halt
 - Onderzoek en monitoring Open Universiteit
 - Uitbreiding jongerenwerk
 - VIOS (Veiligheid in en om scholen)

Doorkijk jaarplan 2024

- Start van de IJAP in Parkstad.
- Deskundigheidsbevordering basisonderwijs methodiek 'De Preventieve Leerkracht'.
- Inzet Halt in de Wijk.
- VIOS-samenwerking laten aansluiten aan de aanpak PMG en IJAP.
- Alleen jij bepaalt heeft de ambitie om te groeien naar deelname van 100-125 jongeren per jaar.
- AJB junior traject wordt opgestart met een aantal basisscholen.
- Inzet van drie jeugdboa's.
- Inzet interventies #kansRIJK en Straatkracht door jeugdreclassering.
- IPTA (integrale persoonsgerichte toeleiding naar arbeid) functionaris aanstellen.

Ondermijning

Ondermijning

Van ondermijnende criminaliteit is sprake van vermenging van de onder- en bovenwereld doordat criminelen gebruik maken van legale diensten en voorzieningen voor illegale activiteiten zoals vast- goed, transport en financiële dienstverlening. De ondermijnende criminaliteit wordt ook steeds professioneler. Criminele netwerken zijn out-reached, zeer innovatief, invloedrijk en schadelijk. De veiligheid, leefbaarheid, economie en onze democratie wordt aangetast. Ondermijnende criminaliteit kent veel verschillende uitingsvormen. Van georganiseerde criminele ondermijning is sprake als criminelen systematisch gebruik en misbruik maken van legale bedrijven, vastgoed, overheids- en financiële diensten en beschikkingen om misdrijven te plegen, die veelal drugsgerelateerd zijn en met geweld gepaard gaan, om zodoende veel geld te verdienen, wit te wassen en/of macht te verkrijgen om besluitvorming in haar voordeel te beïnvloeden.

Aanpak

Ondermijning door de georganiseerde criminaliteit wordt in Heerlen bestuursrechtelijk aangepakt door het voorkomen en wegnemen van voedingsbodems, kraamkamers en broedplaatsen van jonge criminele aanwas en criminele verdienmodellen. Het zwaartepunt van de aanpak ligt op het organiseren van effectief en efficiënt bestuursrechtelijk toezicht en preventieve maatregelen.

- Verbeteren van de informatiepositie
- Vergroten van de weerbaarheid
- Blijven investeren in bewustwording
- Blijven doorpakken in de lokale/regionale integrale preventieve en repressieve aanpak.

ONDERMIJNING

Projecten

- Interventieteam Heerlen inclusief informatieknooppunt
- Experiment Gesloten Coffeeshopketen
- ACT! Interventieteam Parkstad en Regionaal informatieknooppunt

Doorkijk jaarplan 2024

- Uitvoeren integrale controles op verschillende thema's en branches.
- Verder inrichten van informatieknooppunt door aanschaf van analysetool en registratiesysteem + verdere implementatie.
- Verwachte start van Experiment Gesloten Coffeeshopketen in de zomer van 2024. Inclusief alle voorbereidingen.
- Uitvoering geven aan bestuursrechtelijk plan van aanpak ondermijning 2024-2025.
- Start onderzoek om inzicht te krijgen naar het gebruik en misbruik door criminelen van vastgoed.

Cybercrime

Cybercrime

Digitale criminaliteit bestaat uit cybercrime (criminaliteit met ICT als middel en doelwit. Voorbeelden van criminaliteit met, mal- of ransomware en virussen) en gedigitaliseerde criminaliteit (ICT wordt gebruikt om traditionele vormen van criminaliteit te plegen zoals bedreiging, afpersing, diefstal of fraude). Voorbeelden van vormen gedigitaliseerde criminaliteit zijn onder andere fraude met betaalproducten, ID-fraude en online handel (digitale fraude), maar ook grooming (digitaal kinderlokken), sextortion, sexting en chantage via e-mail of social media. Daarnaast ontstaan ook steeds vaker online sentimenten die kunnen leiden tot ordeverstoringen in de openbare ruimte. Dit wordt online aangejaagde ordeverstoringen genoemd.

Aanpak

Heerlen vergroot de digitale weerbaarheid door in te zetten op bewustwording en het vergroten van de weerbaarheid. De doelgroepen jeugd, ouderen, laaggeletterden en licht verstandelijke beperkten krijgen de komende jaren extra aandacht. Langs vier wegen moeten we als gemeente Heerlen actie ondernemen om een nog meer cyberweerbare gemeente te worden:

1. Eigen huis op orde
2. Cybercrisis en incidenten
3. Bewustwording en weerbaarheid
4. Online aangejaagde ordeverstoringen

CYBERCRIME

Doelstellingen:

- 1) Vergroten bewustwording interne cyberveiligheid en voorbereiden op cybercrisis.
- 2) Verbeteren van de informatiepositie.
- 3) Vergroten digitale weerbaarheid en voorkomen slachtofferschap

Doorkijk jaarplan 2024

- Verdere uitrol van Hackshield op scholen/bieb en grote huldiging van cyberagents.
- Bewustwording cybercrime bij burgers/ gemeentelijke organisatie/ raadsleden.
- Inzet digitale professional.
- Communicatiecampagne geldezels
- Aansluiten bij regionale initiatieven van de Taskforce Cybercrime Limburg